

Tid Tisdagen den 18 juni 2013 kl 17.00 – 18.45

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Tisdagen den 18 juni 2013

Per Ankersjö

Mikael Magnusson

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C) ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Karin Karlsbro (FP)

Mikael Magnusson (S)

Rana Carlstedt (S)

Mats E. P. Lindqvist (MP)

Tjänstgörande ersättare:

Charles Berkow (MP)

Anders Thureson (M)

Fredrik Canerstav (S)

Sara Stenudd (V)

för Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

för Per Ola Bosson (M)

för Åsa Wester (S)

för Stellan F Hamrin (V)

Ersättare:

Andreas Lundin (M)

Frida Johansson Metso (FP)

Per Johansson (FP)

Maria Brogren (C)

Clara Lindgren (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Daniel Selin, Ellinor Fiebranz Andersson, Emily Tjäder, Gustaf Landahl, Håkan Andersson, Malin Ekman, Maria Svanholm och Pia Winbladh Högfors samt borgarrådssekreteraren Albin Ring och borgarrådssekreteraren Markus Berensson.

§ 9

Innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar (Upphandlingspolicy)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2013-5887

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget till reviderad upphandlingspolicy.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige i upphandlingspolicyn inför att krav på miljöhänsyn ska ställas vid stadens upphandlingar inom olika områden.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 maj 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Mats E.P. Lindqvist m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att tillstyrka förslaget till reviderad upphandlingspolicy med nedanstående tillägg
 - 2 Att föreslå Kommunfullmäktige i upphandlingspolicyn inför att krav på miljöhänsyn ska ställas vid stadens upphandlingar inom olika områden
 - 3 Att införa ett funktionsperspektiv i upphandlingspolicyn
 - 4 Att staden i samband med en revidering av upphandlingspolicyn utvecklar ekonomiska sanktioner, inklusive krav på deponering av medel för att betala eventuella sanktioner
 - 5 Att där det finns vedertagna miljömärkningssystem ställa krav motsvarande kraven för miljömärkning, samt krav på verifiering, t.ex. genom miljömärkning eller på annat likvärdigt sätt
 - 6 Att justera beslutet omedelbart.

Att därutöver anföra följande:

Krav på miljöhänsyn

Vi delar stadsledningskontorets uppfattning om att kommunstyrelsen bör ges i uppdrag att revidera gällande upphandlingspolicy så att innovation främjas

och krav på samhällsansvar inarbetas i stadens upphandlingspolicy. Vi har även, precis som stadsledningskontoret, uppmärksammat att upphandlingspolicyn behöver uppdateras för att bättre överensstämma med gällande lagstiftning och terminologi. Detta gäller framförallt stycket Hållbar utveckling som i nuläget anger att "Krav på miljöhänsyn får ställas vid stadens upphandlingar inom olika områden." Enligt 1 kap. 9a § Lagen om offentlig upphandling (LOU) bör miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas vid upphandling. Bestämmelsen infördes den 15 juli 2010 och vi anser att stadens upphandlingspolicy bör revideras så att den åtminstone överensstämmer med och ställer samma krav som gällande lagstiftning. Konkurrensverket har i sin rapport "Miljöhänsyn och sociala hänsyn i offentlig upphandling" (juni 2010) konstaterat att bör-regeln i 1 kap. 9a § LOU minskat tydligheten i upphandlingsregelverket. Vi instämmer därför i förvaltningens förslag att staden inför en tydlig skrivelse i upphandlingspolicyn enligt vilken det anges att "Krav på miljöhänsyn ska ställas vid stadens upphandlingar inom olika områden" så att eventuella oklarheter förebyggs.

Funktionsperspektiv

Då upphandlingspolicyn är grundläggande för verkställandet av en miljöanpassad anskaffningsprocess bör den tydligt ange riktning och fungera som ett vägledande dokument för upphandlande enheter. Genom väl genomtänkt och strategisk upphandling är det möjligt att driva utvecklingen inom miljöområdet framåt och verka för att nya, innovativa lösningar kan få ett fotfäste och ersätta föråldrad, äldre teknik. Vi föreslår därför att det i upphandlingspolicyn införs ett funktionsperspektiv och att man därigenom förespråkar och möjliggör de lösningar som utgår från föreliggande behov snarare än från de schablonmässigt upphandlade objekt som hitintills dominerat. Ett transportbehov kan då det är lämpligt t.ex. tillgodoses genom användandet av bilpooler, cyklar, kollektivtrafik eller en kombination av dessa för att åstadkomma en så flexibel och hållbar lösning som möjligt. På så sätt kan vi minska inköp, och eventuellt kostnader, samt bidra till att nyföretagande med fokus på grön teknik och minskad konsumtion får stöd och kan utvecklas.

Översyn av sanktioner och krav på säkerhet

Vissa upphandlingar rörande t.ex. äldreomsorg och skola kan få långtgående och betungande konsekvenser för de medborgare som drabbas om leverantören missköter kontraktet eller går i konkurs. Vid upphandling avseende sådana verksamheter anser vi att deponeringskrav bör kunna ställas på leverantören i syfte att undvika eventuella framtida avbrott i verksamheten eller långdragna juridiska tvister om ansvar och utkrävande av medel ur konkursbon. Liknande strukturer används t.ex. vid tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter för vilka krav på säkerhet anges som ett villkor i syfte att täcka kostnaden för en framtida sanering till följd av verksamheten. Vi föreslår att man i samband med en revidering av upphandlingspolicyn utreder formen för ett sådant krav bl.a. med utgångspunkt i hur storleken på sådan säkerhet ska anpassas till leverantörens storlek och verksamhetens art. Resultatet av en sådan utredning bör resultera i att upphandlingspolicyn justeras så att det tydligt framgår att användandet av deponeringskrav ska främjas då det med hänsyn till leverantören och verksamhetens beskaffenhet kan anses lämpligt.

Miljömärkning och upphandling

Det är bra att staden följer Miljöstyrningsrådets rekommendationer vid

upphandling. Där det finns vedertagna miljömärkningssystem (t.ex. Svanen, Bra miljöval, EU-blomman, för datorer och bildskärmar TCO-kraven, Krav för livsmedel och så vidare) finns ett värde i att ställa krav motsvarande de krav som ställs i miljömärkningssystemet. Detta underlättar för företag och stärker miljömärkningssystemen. Miljömärkningssystemen innehåller ofta också verifieringssystem, vilket är en ytterligare fördel. Andra, likvärdiga sätt att verifiera att miljökraven klaras kan dock också godkännas.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Mats E.P. Lindqvist m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Sara Stenudd (V) enligt följande:

Vi delar förvaltningens förslag till beslut och hoppas att detta ärende äntligen ska få majoritetens företrädare i t.ex. fullmäktige att inse att det inte bara är fullt lagligt utan också positivt att ställa denna typ av krav vid upphandlingar.

Vid protokollet
Ellinor Fiebranz Andersson

Rätt utdraget intygar:
